

Reactie op het rapport "Verkleurde beelden"

Datum
25 mei 2021

Bijlage nummer 3
Horend bij Halfjaarbericht politie

Inleiding

Zoals verzocht door uw Kamer, treft uw Kamer hierbij een reactie op het rapport 'Verkleurde beelden' van de Nationale ombudsman¹. De staatssecretaris van Financiën heeft op 15 november 2019 toegezegd uw Kamer te informeren over de resultaten van het rapport 'Verkleurde beelden' van de Nationale ombudsman die de Belastingdienst treffen². Het onderzoek van de Nationale ombudsman is specifiek gericht op de politie, KMar, Douane en gemeenten, maar de inhoud van het rapport is zeer waardevol voor alle uitvoeringsorganisaties van het ministerie van Financiën. In navolging hiervan heeft recentelijk een gesprek plaatsgevonden tussen de Nationale ombudsman en de beide staatssecretarissen van Financiën over het rapport en de aanbevelingen. De uitvoeringsorganisaties Belastingdienst, Toeslagen en Douane nemen de uitkomsten zeer serieus en nemen de aanbevelingen mee in de wijze van de klachtbehandeling.

Dan ga ik als minister van Justitie en Veiligheid nu verder in op het rapport vanuit mijn verantwoordelijkheid voor de politie. De korpschef en ik danken de Nationale ombudsman voor het rapport, dat duidelijk maakt dat nadere maatregelen nodig zijn om etnisch profileren tegen te gaan en dat er bij de klachtenbehandeling door de politie rekening moet worden gehouden met etnisch profileren.

De korpschef en ik achten het van groot belang dat etnisch profileren wordt voorkomen. Burgers moeten klachten over etnisch profileren op laagdrempelige wijze kunnen indienen bij de politie en de politie moet deze klachten op professionele wijze afhandelen. Adequate afhandeling van klachten is essentieel voor het vertrouwen van de burger in de politie en het lerend vermogen van de organisatie.

Professionalisering van de klachtbehandeling door de politie

De korpschef investeert stevig in de professionalisering van de klachtenbehandeling bij de politie. Op 19 januari jl. heeft de Nationale ombudsman het rapport 'professionele klachtenbehandeling bij de politie' uitgebracht. De Nationale ombudsman concludeert daarin dat er al veel goed gaat ten aanzien van de klachtenbehandeling bij de politie, maar dat er nog wel verbeterpunten zijn. De politie zal deze verbeterpunten, evenals de aanbevelingen ten aanzien van de omgang met klachten over etnisch profileren uit het rapport 'Verkleurde beelden', deel laten uitmaken van de verdere professionalisering van de klachtenbehandeling.

Verder heb ik naar aanleiding van het rapport en mijn gesprekken met vertegenwoordigers van de *black lives matter*- beweging recent met de

¹ Kamerstukken II 2018-2019, 31.066, nr. 506.

² Kamerstukken II 2018-2019, 31.066, nr. 538.

voorzitters van de externe klachtencommissies voor de politie gesproken over de omgang met klachten omtrent etnisch profileren. Ik heb hen verzocht mogelijkheden in kaart te brengen om de behandeling van klachten omtrent etnisch profileren te verbeteren. In dit licht heb ik hen gevraagd in het bijzonder aandacht te besteden aan het verhogen van de toegankelijkheid tot de klachtenprocedure bij de politie en het versterken van het vertrouwen in de politie op dit vlak.

Klachtbehandeling door de politie

Conform de Algemene wet bestuursrecht handelt de politie klachten in beginsel zelf af. Zo wordt de politie in staat gesteld inzicht te krijgen in de klachten over haar taakuitvoering en eventuele fouten te herstellen. Klachten worden in eerste instantie behandeld door professionele klachtbehandelaars. Zij onderhouden contact met de burger en kunnen contact arrangeren tussen klager en beklagde. Het overgrote deel van klachten wordt op deze wijze naar tevredenheid van de klagers afgedaan.

Als de klager geen vertrouwen heeft in deze aanpak, of als deze aanpak niet tot tevredenheid bij de klager leidt, wordt de klacht voorgelegd aan een externe klachtencommissie met onafhankelijke leden. Iedere eenheid heeft een eigen klachtencommissie. Met het oog op de onafhankelijkheid benoem ik de leden van deze commissie op advies van de betrokken regioburgemeester en de betrokken hoofdofficier van Justitie. Indien klagers na behandeling door de externe klachtencommissie niet tevreden zijn, kunnen zij hun klacht vervolgens nog voorleggen aan de Nationale ombudsman.

Tot slot

De korpschef en ik blijven ons inzetten voor de verdere professionalisering van de klachtenbehandeling bij de politie. De verbeterpunten uit de rapporten van de Nationale ombudsman zijn daarbij zeer behulpzaam. In de tweede helft van dit jaar heeft de Inspectie Justitie en Veiligheid een vervolgonderzoek gepland op haar rapport 'Klachtbehandeling door de politie', dat inzicht zal geven in de staat van de klachtenbehandeling bij de politie. Eind dit jaar zal ik uw Kamer informeren over de bevindingen van de Inspectie en mijn reactie daarop. Tevens doet het WODC op dit moment, op verzoek van uw Kamer, onderzoek naar een betere koppeling tussen de klachtenprocedure en de interne beoordeling van geweldsaanwending bij de politie (onderzoek naar een hoorrecht voor betrokken burgers).³

³ Over dit onderzoek zal ik u in de tweede helft van 2021 verder informeren.